

Amsterdams Fonds voor de Kunst Beleidsplan 2021-2024

Fantastische kunst

voor alle

Amsterdammers

INLEIDING

Aan de vooravond van de Kunstenplanperiode 2021-2024 staan we als stad voor ongekende uitdagingen. De uitbraak van het Covid-19 virus zorgt voor een nieuwe realiteit. Te midden van de worsteling van veel culturele organisaties om overeind te blijven, ontstaan nieuwe bewegingen en publiek debat over welke vormen van cultuur we willen bewaren en hoe we deze toekomstbestendig kunnen maken. De kern hiervan wordt telkens gevormd door een zoektocht naar een wereld en een stad waarin we willen leven.

Het huidig tijdsgewricht maakt nóg zichtbaarder en voelbaarder hoe betekenisvol kunst is voor mens en samenleving. Op momenten dat alles in verandering is, biedt kunst ons houvast en nieuwe perspectieven, inspiratie en ruimte om te reflecteren en te bevragen. Kunst laat ons voelen, luisteren en kijken. In een samenleving waarin verdeeldheid en eenzaamheid toenemen verbindt kunst ons. Met onszelf, de ander, de wereld en onze stad. Ze laat ons verhalen beleven waar we anders misschien aan voorbij zouden gaan, ze laat ons perspectieven zien die we zelf niet hadden kunnen bedenken, ze laat ons collectiviteit ervaren en raakt ons.

Dit beleidsplan is ontwikkeld in een tijd waarin de samenleving op haar grondvesten schudt en de culturele sector probeert te overleven en met een steeds veranderende realiteit om te gaan. Het plan dient daarom vooral als kompas en omvat een visie en uitgangspunten waarop we, wat de tijd ook brengt, zullen varen en die we, wat de situatie op dat moment ook is, voor ogen blijven houden. Met dit kompas in de hand kijken we naar de horizon: een vergezicht naar het AFK in 2028 helpt ons om in de juiste richting te bewegen.

2028: EEN VERGEZICHT

In 2028 is het AFK een fonds van en voor een culturele wereldstad. Het AFK kent de stad en de stad kent het AFK, het is de pleitbezorger en aanjager van de kunst in Amsterdam en omgeving. Het AFK is een ondersteunende kracht voor de kunst die wordt ontwikkeld, gemaakt en getoond: van klein en fijn tot indrukwekkend en iconisch.

De impact van het fonds gaat verder dan het verstrekken van subsidie. Het AFK biedt financiële ondersteuning maar is daarnaast ook door kennis en communicatie een verbindende kracht van betekenis voor culturele organisaties en kunstenaars in de professionele sector en cultuurmakers in de vrije tijd. Het AFK is een plek waar iedereen digitaal of live terecht kan om te weten hoe het staat met de kunst in de stad.

Het AFK heeft in 2028 een kleine vaste plek en een kernteam als basis, maar beweegt vooral dynamisch in een netwerk door de stad. Het AFK werkt met bondgenootschappen in zowel de stadsdelen als de metropoolregio. Daar zorgt het fonds voor een evenwichtige en effectieve verdeling van publieke middelen voor kunst en cultuur.

Het AFK staat in 2028 bekend om zijn innovatieve kunstfinanciering. In samenwerking met onder meer lokale, nationale en internationale collega-subsidiënten is het fonds continu op zoek naar nieuwe en passende financieringsinstrumenten die aansluiten op de behoeftes van de stad en de sector. Het fonds ondersteunt hiermee de culturele sector bij het realiseren van een gezonde financieringsmix en het aanboren van aanvullende private geldstromen en maatschappelijke partnerschappen.

Het AFK staat in 2028 in permanente en directe dialoog met kunstenaars en Amsterdammers. Met open source werkwijzen, ludieke acties en dynamische groepen en media als klankbord en voor advies, houdt het fonds zichzelf scherp en aangesloten op de actualiteit. Het stelt de stad en de kunst in staat om actief mee te denken over de beste vormen van stimulans en ondersteuning en de beste manieren om keuzes te maken.

In 2028 is kunst overal in de stad aanwezig en zichtbaar. Het AFK speelt in op wat er leeft in de stad en investeert voortdurend in de directe zichtbaarheid van kunst in de buitenruimte. Kunst kan mede dankzij het AFK rekenen op een breed draagvlak onder Amsterdammers. Diversiteit is vanzelfsprekend in de culturele sector. Er is een breed en inclusief aanbod en de stad barst van de cultureel diverse programmering en kunstenaars. Steeds meer Amsterdammers voelen zich aangesproken door het aanbod en weten hun weg naar de kunst te vinden. Het is niet meer nodig om diversiteit en inclusie tot thema te verheffen en er beleid of criteria voor te formuleren.

In 2028 staat het AFK voor een stad met een sterke, pluriforme cultuursector die de toon zet, toekomstbestendig is, alle delen van de stad bereikt en toereikend gefinancierd is. Als fonds speelt het daarin de rol van mede-initiator, facilitator, onderzoeker en wegwijzer. Het fonds is een sterke sparringpartner voor de sector en de gemeente Amsterdam. Er is een wederkerige relatie met de politiek die dankzij een open uitwisseling van informatie en ideeën zorgt voor gezamenlijke reflectie en een inspirerende culturele koers van de stad. In 2028 viert het AFK samen met Amsterdam de kunst in de stad.

2021-2024: OP WEG NAAR FANTASTISCHE KUNST VOOR ALLE AMSTERDAMMERS

Bewegend naar 2028 zetten we in 2021-2024 de eerste stappen vanuit een vernieuwde missie: Fantastische kunst voor alle Amsterdammers. Een aanbod dat de verbeelding prikkelt van publiek en maker, voor een culturele wereldstad die altijd in ontwikkeling is. Het AFK staat voor een stad waar fantastische kunst wordt gemaakt en waar iedereen de kans heeft die kunst te ervaren of beoefenen. We zijn er voor de gehele Amsterdamse cultuursector. Van professionele kunst tot cultuurbeoefening in de vrije tijd, van afzonderlijke projecten tot meerjarig gefinancierde organisaties.

Het AFK stimuleert en ondersteunt talenten, individuele makers en organisaties in alle kunstdisciplines. We zorgen voor een stevige culturele infrastructuur en ondersteunen de kunst die er binnen én buiten deze infrastructuur tot stand komt. We zijn er voor de rafelranden en de pioniers evengoed als voor organisaties met een lange staat van dienst. Het AFK zorgt dat alle Amsterdammers die dat willen, kunst kunnen ervaren en mee kunnen doen. We ondersteunen kunst in elk stadsdeel en in elke wijk, en waar nodig geven we extra impulsen.

Het AFK zet in op een kunstenveld dat zich telkens weer vernieuwt en waar nieuwe organisaties de ruimte krijgen. We staan voor een sterke sector in een culturele wereldstad, die duurzaam is en reageert op de tijd. Zo zorgen we voor een inspirerend, spannend, uitdagend, verrassend, internationaal kunstklimaat.

Om onze missie te verwezenlijken, geven we onze activiteiten vorm aan de hand van drie groepen waarop we ons richten: kunstenaars en culturele organisaties, Amsterdammers, en de cultuursector als geheel. Bij onze activiteiten zijn artistiek belang, belang voor de stad, uitvoerbaarheid en diversiteit & inclusie leidende criteria om scherpe keuzes te maken.

FANTASTISCHE KUNST

Kunstenaars en organisaties zorgen voor de fantastische kunst in onze stad, van aanstormend talent tot gerenommeerde instellingen. Het AFK draagt bij aan het maken en het tonen van hun kunst. De veelzijdigheid van de kunst die het AFK mede mogelijk maakt is groot. Van kleine intieme projecten voor de wijk tot grote iconische werken met internationaal bereik. Wat die kunst gemeen heeft is dat het een sterk eigen artistiek karakter heeft en betekenis geeft aan het leven in de stad. Samen vormt het een divers, veelkleurig kunstlandschap dat een steeds bredere groep Amsterdammers weet te raken. In 2021–2024 investeren we in sterk werk en in futureproof makers en organisaties.

VOOR ALLE AMSTERDAMMERS

Als stadsfonds investeert het AFK in kunst namens de stad Amsterdam, en daarmee namens alle Amsterdammers. We werken eraan dat de kunst in onze stad door zo veel mogelijk Amsterdammers wordt gezien, ervaren, beoefend en gedragen. Het AFK zet daarom in deze kunstenplanperiode in op meer actieve deelname aan kunst en cultuur door Amsterdamse cultuurmakers in de vrije tijd, meer zichtbaarheid van kunst in de stad, en meer betrokkenheid van de Amsterdammers bij kunst.

CULTURELE WERELDSTAD

Amsterdam heeft zich van nationale culturele hoofdstad ontwikkeld naar een internationale culturele metropool waar lokale en internationale kunst hand in hand gaan. Het AFK maakt zich er sterk voor dat dit zo blijft door de sector als geheel te ondersteunen. Dit doen we door kennis te delen van het fonds over het Amsterdamse culturele veld, samen met de sector en de gemeente te investeren in een sterke internationale positie, en extra ondersteuning te bieden in stadsdelen, wijken en buurten waar dat nodig is.

KUNSTENAARS EN CULTURELE ORGANISATIES

AMSTERDAMMERS

SECTOR

ACTIVITEITEN

Sterk werk

- ▶ Vieriarige subsidies
- Projectsubsidies Professionele kunst
- ▶ Actie op de Actualiteit

Futureproof makers en organisaties

- ► Ontwikkelsubsidies organisaties Professionele kunst
- ▶ Projectsubsidies Professionele kunst
- ▶ Stipendia
- ▶ 3PackageDeal
- Stimuleringsregeling Eigentijdse Dans
- ▶ Cultuurlening

Deelnemen

- ► Tweejarige subsidies Cultuurmakers
- ▶ Projectsubsidies Cultuurmakers
- Regeling Cultuurcoaches

Zien en ervaren

- Amsterdamprijs voor de Kunst
- Kunst in de Openbare Ruimte

Betrekken

- ▶ Development
- Voordekunst & Cinecrowd
- Mensen Maken Amsterdam

Kennis delen

- ▶ Publicaties en inhoudelijk programma
- ▶ Publieksonderzoek

Internationale kracht

▶ Internationale activiteiten

De Hele Stad

- ► Cultuurverkenners
- ▶ Online toegankelijkheid en offline support
- ► Andere manieren van aanvragen
- ► Metropoolregio Amsterdam

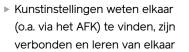

RESULTATEN

- ▶ Veelzijdig kunstaanbod met impact en betekenis voor de stad en haar inwoners
- ▶ Organisaties en kunstenaars blijven zich ontwikkelen en vernieuwen en reageren op de tijd
- ▶ Nieuwe kunstenaars en kunstinstellingen komen op
- ► Talent ontwikkelt zich en vestigt zich in Amsterdam

- Kunst wordt door veel Amsterdammers in de hele stad ervaren en/of beoefend
- Kunst wordt gedragen (en medegefinancierd) door **Amsterdammers**

- ► Er is veel kennis over de praktijk van het Amsterdamse kunstenveld; het AFK wordt geraadpleegd door sector, overheden e.a.
- ▶ De sector bedient de hele stad en is internationaal sterk gepositioneerd

DOEL

Er is een fantastisch kunstaanbod

Kunst is van en voor alle **Amsterdammers**

Amsterdam is een culturele wereldstad

Fantastische kunst voor alle Amsterdammers

in een culturele wereldstad waar iedereen de kans heeft kunst te ervaren of beoefenen

KUNSTENAARS EN CULTURELE ORGANISATIES

DOFI

Er is een fantastisch kunstaanbod

UITGANGSPUNTEN

- ▶ Sterk werk
- ► Futureproof makers en organisaties

ACTIVITEITEN

Sterk werk

- ▶ Vierjarige subsidies
- ▶ Projectsubsidies Professionele kunst
- ▶ Actie op de Actualiteit

Futureproof makers en organisaties

- Ontwikkelsubsidies organisaties
 Professionele kunst
- ▶ Projectsubsidies Professionele kunst
- ▶ Stipendia
- ▶ 3PackageDeal
- ▶ Stimuleringsregeling Eigentijdse Dans
- ▶ Cultuurlening

De subsidieregelingen en activiteiten van het AFK richten zich in de eerste plaats op kunstenaars en culturele organisaties. Musea, festivals en podia die al generaties lang Amsterdammers verwelkomen, nieuwe initiatieven met grensverleggende projecten en internationale uitstraling, aanstormende kunsttalenten met veelbelovende plannen, spraakmakende kunstenaars die vanuit onze stad de wereld rondtoeren met hun werk, een curator met een spannend nieuw project in Zuidoost, een groot jaarlijks terugkerend festival in het Centrum. Het Amsterdamse kunstenlandschap is rijk en divers. Het zijn deze spelers die voor de fantastische kunst in onze stad zorgen. We ondersteunen zowel nieuwe makers en individuele kunstenaars met bewezen talent, als jonge en gevestigde culturele organisaties die de stad uitdagen met hun aanbod.

Met een op elkaar aansluitende combinatie van subsidieregelingen ondersteunt het AFK impactvolle makers en organisaties, stimuleert het kansrijke ontwikkelingen en investeert het in fantastische kunst. De regelingen zijn afgestemd op de verschillende doelgroepen en het type ondersteuning dat een aanvrager zoekt. In het algemeen geldt: hoe uitgebreider de ondersteuning en hoe ervarener de aanvrager, des te uitvoeriger de toetsing.

Het AFK ontwikkelt en onderzoekt daarnaast verschillende alternatieve wijzen om subsidie te verdelen en verschillende vormen van aanvragen. Sommige worden direct geïmplementeerd in regelingen, andere krijgen eerst een testfase. Te denken valt bijvoorbeeld aan doelgerichte calls, subsidies die culturele organisaties aan een collega of maker kunnen doorgeven, en multimediaal aanvragen. Het doel is om het aanvragen van subsidie zo inclusief mogelijk te maken zodat aanvragen nog meer uit

de hele stad komen. Tegelijkertijd willen we subsidiemogelijkheden zo goed mogelijk op de doelgroep richten, zodat het aantal aanvragen realistisch blijft ten opzichte van het budget. Zo worden onnodige inspanningen en teleurstellingen voorkomen.

Om een fantastisch kunstaanbod mogelijk te maken zet het AFK in deze beleidsperiode in op:

- ► **Sterk werk** waarbij het AFK bijdraagt aan overtuigende en ambitieuze (meerjaren)plannen en projecten met impact en zichtbaarheid in de stad.
- ► Futureproof makers en instellingen waarmee we opkomend talent, innovatie en ontwikkeling in de sector stimuleren.

De projectsubsidies voor professionele kunst bieden ruimte aan zowel 'sterk werk' dat stevig staat, als aan 'futureproof' projecten gericht op talent en artistieke innovaties waar nog meer risico mee gemoeid is. De oude subsidiemogelijkheid voor een ontwikkelbudget wordt vervangen door stipendia gericht op de doorontwikkeling van kunstenaars. Voor opkomend talent zijn er de projectsubsidies en de 3Package Deal.

STERK WERK

In deze beleidsperiode wil het AFK meer impact maken met dat wat het ondersteunt. Dit betekent dat we scherper kiezen voor organisaties en kunstenaars die het verschil maken. We investeren in overtuigende culturele plannen die zowel in vorm als inhoud van artistiek belang zijn, maar ook zichtbaar zijn en impact hebben in de stad. Het zijn artistiek én organisatorisch sterke projecten die kunnen rekenen op draagvlak onder de bewoners van de stad. Deze projecten vertellen de verhalen van de stad of bieden juist vanuit hun autonome kracht nieuwe perspectieven. Ze worden uitgevoerd door organisaties en makers van bewezen kwaliteit die zich bewust zijn van hun omgeving. Gezamenlijk bieden al deze activiteiten door de hele stad heen een veelvormig aanbod voor een publiek dat de veelkleurigheid van de stad representeert.

Vierjarige subsidies

De regeling Vierjarige Subsidies 2021-2024 zorgt ervoor dat organisaties in continuïteit fantastisch cultureel aanbod kunnen realiseren. De aanvragen voor 2021-2024 zijn behandeld in 2020. De regeling ondersteunt producerende organisaties zoals theatergroepen, dansgezelschappen, orkesten en medialabs en presenterende organisaties zoals podia, festivals, digitale platforms en presentatie-instellingen voor beeldende kunst. Ook erfgoedorganisaties en musea, ontwikkelinstellingen, organisaties voor cultuureducatie en debatpodia maken deel uit van de regeling. De subsidies vormen een bijdrage aan de exploitatie van de organisatie. De regeling is gericht op organisaties die artistiek excelleren en zich sterk weten te verbinden aan de stad en al haar bewoners maar die dikwijls ook landelijk en internationaal een belangrijke rol vervullen in productie, presentatie en ontwikkeling van nieuw aanbod.

In 2021-2024 ontvangen 126 organisaties een vierjarige subsidie van het AFK, waarvan er 32 nieuw zijn in dit Kunstenplan. In wisselwerking met de Amsterdamse Basisinfrastructuur vormen zij gedurende deze beleidsperiode de basis voor het Amsterdamse kunstenlandschap. We staan in nauw contact met de organisaties in deze regeling. Door monitorgesprekken en regelmatige activiteitbezoeken van onze adviseurs en medewerkers volgen we hen en hun werk op de voet.

Projectsubsidies Professionele kunst

Met Projectsubsidies Professionele kunst ondersteunt het AFK in de eerste plaats prikkelende, ambitieuze en betekenisvolle projecten in de stad. Deze plannen van organisaties en makers hebben een overtuigend artistiek belang, maar maken ook impact in de stad. Het zijn organisatorisch en financieel uitvoerbare projecten met overtuigende communicatieplannen gericht op een passend publieksbereik. We kijken daarbij ook naar de bijdrage die deze projecten leveren aan de spreiding en diversiteit van het aanbod en het publieksbereik in de stad.

Actie op de actualiteit

Het AFK wil agenderend en stimulerend zijn in reactie op belangrijke ontwikkelingen waarin kunst en cultuur een rol kunnen spelen, en hier flexibel op in kunnen spelen. Verbinding tussen kunst en actualiteit draagt bij aan de zichtbaarheid en betekenis van kunst in de stad. Periodiek schrijft het AFK gerichte calls uit om kunstenaars uit te dagen om met kunst te reageren op een specifiek thema of een specifieke doelgroep die op dat moment voor de stad belangrijk is. Wat die thema's of doelgroepen zijn, bepalen we gedurende de beleidsperiode in gesprek met de stad.

FUTUREPROOF MAKERS EN ORGANISATIES

De veranderende stedelijke samenleving vraagt om een sterk kunstenveld dat in staat is om zich aan te passen, te reageren, kritisch te bevragen en de samenleving uit te dagen. De stad groeit in rap tempo en de behoefte aan kunst en cultuur groeit navenant. Beweging en dynamiek in de sector zijn belangrijk voor de impact van kunst op Amsterdam. Het AFK stimuleert kunstenaars en organisaties om zich te blijven ontwikkelen. De ontwikkelingsregeling geeft relatief jonge organisaties de kans om met subsidies van één à twee jaar uit te groeien tot volwaardige professionele organisaties. Met de Projectsubsidies Professionele kunst ondersteunen we daarnaast ook nieuw talent en artistieke innovatie. Met stipendia en het internationaal talentontwikkelingsprogramma 3Package Deal investeren we in de ontwikkeling van excellente kunstenaars.

Ontwikkelsubsidies voor organisaties professionele kunst

De regeling Ontwikkeling is de upgrade van de Tweejarige regeling Professionele kunst, die het AFK in de vorige beleidsperiode nieuw introduceerde. Met succes, want van de 23 tweejarig ondersteunde organisaties dienden er vijftien een aanvraag in voor vierjarige subsidie 2021-2024 en kregen tien organisaties die daadwerkelijk toegewezen. De regeling Ontwikkeling is in de periode 2021-2024 opnieuw bedoeld voor relatief jonge Amsterdamse organisaties voor versterking op bijvoorbeeld artistiek en zakelijk vlak of op het gebied van publieksbereik. De regeling is flexibeler geworden. Zo is het nu mogelijk om voor één dan wel twee jaar tegelijk aan te vragen. Bovendien kunnen aanvragen op elk moment worden ingediend, tot het jaarlijks budget van de regeling is bereikt. Het AFK behandelt de aanvragen dus ook niet meer in een tenderprocedure maar net als bij de regeling Projectsubsidies op het moment van aanvraag binnen enkele maanden. Ontwikkel- en reguliere activiteiten gaan vaak hand in hand, waardoor de subsidie ook voor beide mag worden gebruikt, mits er sprake is van een ontwikkelplan.

Projectsubsidies Professionele kunst

Naast sterk werk zijn de projectsubsidies voor professionele kunst er ook voor artistiek innovatieve projecten met veel potentie waarvan de uitkomst nog niet altijd vaststaat, en voor projecten van opkomend talent. We zetten op deze manier met de regeling ook in op kansrijke nieuwe ontwikkelingen en nieuw makers met betekenis voor de stad.

Stipendia

Met stipendia kiest het AFK voor een nieuwe vorm voor het huidige ontwikkelbudget, dat al een aantal beleidsperioden deel uitmaakt van de projectsubsidies van het fonds. De stipendia zijn er voor kunstenaars, onafhankelijke curatoren en programmeurs die hun carrière een artistieke impuls willen geven door middel van een individueel traject. Door een toenemend aantal aanvragen van wisselende kwaliteit zag het AFK het ontwikkelbudget in de afgelopen periode versnipperen, terwijl de culturele sector zit te springen om doorontwikkeling van individuele kunstenaars met bewezen kwaliteit en potentie. Met de nieuwe vorm van stipendia wil het AFK het budget gerichter inzetten. De stipendia zullen in enkele rondes per jaar worden toegekend met een maximaal aantal aanvragers en toekenningen per ronde. De stipendiaten zijn sterke en interessante makers die een bijzondere kans krijgen om hun eigen praktijk te verdiepen.

3PackageDeal

Voor veelbelovende kunstenaars die op het punt van doorbreken staan, is er de 3PackageDeal. Met dit internationaal talentontwikkelingsprogramma ondersteunt het AFK talent dat zorgt voor de fantastische kunst van vandaag en morgen. De 3PackageDeal maakt het mogelijk dat dit nieuwe (internationale) toptalent zich in Amsterdam vestigt en verder ontwikkelt, om zo de aantrekkelijkheid van de stad en de impact van kunst op de Amsterdammer te vergroten. Dit succesprogramma is een samenwerking van het AFK met Bureau Broedplaatsen en de Amsterdamse culturele sector. Jaarlijks krijgen vijftien talenten uit binnen- en buitenland de ruimte om zich in de stad stevig te ontwikkelen, werk te maken en hun netwerk uit te breiden. In 2023 bestaat het programma tien jaar. We zetten in dit kunstenplan extra in op de verbinding tussen de deelnemers van verschillende lichtingen en we monitoren en evalueren het programma zelf scherp om te kijken waar we het aan kunnen passen aan de noden van talenten nu.

Stimuleringsregeling Eigentijdse Dans

De Stimuleringsregeling Eigentijdse Dans (SED) maakt het mogelijk voor dansers en choreografen in Amsterdam om te repeteren, monteren of onderzoek te doen. Een goed uitgeruste studio is daarbij een vereiste. Met de SED helpen wij danstalent voor de stad te behouden en creëren we ruimte voor spannende ontwikkelingen in het Amsterdamse dansveld dat ook internationaal veel belangstelling heeft.

Cultuurlening

Middels een voortzetting van de Amsterdamse Cultuurlening in samenwerking met Cultuur+Ondernemen en het ministerie van OCW ondersteunt het AFK de mogelijkheid voor Amsterdamse kunstenaars en culturele organisaties om zelf duurzaam te investeren in hun beroepspraktijk en zich zo futureproof te kunnen ontwikkelen. De lening met lage rente kan bijvoorbeeld worden gebruikt voor de aanschaf van instrumenten, apparatuur, materiaal, computers, (digitale) camera's of software, maar ook voor onderzoek, collectie-opbouw, presentatiemateriaal en scholing (training en begeleiding). De leningsmogelijkheden zijn uitgebreid en sluiten aan op de landelijke modaliteiten en vereisten van Cultuur+Ondernemen en het ministerie van OCW.

AMSTERDAMMERS

DOEL

Kunst is van en voor alle Amsterdammers

UITGANGSPUNTEN

- ▶ Amsterdammers nemen deel aan kunst
- Amsterdammers zien en ervaren kunst
- Amsterdammers zijn betrokken bij kunst

ACTIVITEITEN

Deelnemen

- ► Tweejarige subsidies Cultuurmakers
- ▶ Projectsubsidies Cultuurmakers
- ► Regeling Cultuurcoaches

Zien en ervaren

- Amsterdamprijs voor de Kunst
- ► Kunst in de Openbare Ruimte

Betrekken

- ▶ Development
- ▶ Voordekunst & Cinecrowd
- ► Mensen Maken Amsterdam

Amsterdammers zijn de cultuurmakers, het publiek en de eigenaar van de fantastische kunst in de stad. Het AFK ondersteunt fantastische kunst namens alle Amsterdammers. We zetten daarom in deze kunstenplanperiode als fonds nadrukkelijk in op de volgende uitgangspunten:

▶ Amsterdammers nemen deel aan kunst

Beoefening van kunst als vrijetijdsbesteding is een manier om kunst en cultuur persoonlijk te ervaren. De tweejarige subsidies en Projectsubsidies Cultuurmakers zijn gericht op Amsterdammers die zelf in een kleine of grotere groep kunst maken in hun vrije tijd. Met de regeling Cultuurcoaches zet het AFK zich in om zo veel mogelijk Amsterdammers al op jonge leeftijd in aanraking met kunst te brengen. De coaches verbinden scholen, kinderen en hun ouders met het cultuureducatieaanbod in hun wijk.

▶ Amsterdammers zien en ervaren kunst

We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen in aanraking komen met de fantastische kunst die er in onze stad wordt gemaakt. We willen de rijkdom van alle kunst die we mede mogelijk maken onder de aandacht brengen bij Amsterdammers met als doel het verbreden van draagvlak voor cultuur in de stad. Dat doen we onder meer met de jaarlijkse Amsterdamprijs voor de Kunst en door het ondersteunen van kunst in de openbare ruimte, die voor elke Amsterdammer toegankelijk is.

▶ Amsterdammers zijn betrokken bij kunst

Kunst is niet alleen voor en door Amsterdammers gemaakt, maar ook ván alle Amsterdammers. We willen dat zoveel mogelijk Amsterdammers dat ook zo ervaren. Door een sterkere publieke positionering en door concreet de mogelijkheid te geven om ook zelf financieel bij te dragen, willen we dat kunst door Amsterdammers wordt gesteund.

DEELNEMEN

ledereen kent wel een buurvrouw die graag zingt, een neef die geweldige spoken word performances geeft of een vriend die vlogs en podcasts maakt. Het AFK is er voor alle Amsterdammers die uit passie, plezier of engagement kunst beoefenen in hun vrije tijd. Deze Amsterdammers benaderen we vanaf nu als 'cultuurmakers', en ze zijn overal in de stad aanwezig. Ze genieten samen van kunstbeoefening en functioneren ook nog eens als enthousiaste ambassadeurs voor de kunst, maken deze voor hun omgeving laagdrempelig en halen daarmee kunst en cultuur dichtbij. Ze zijn essentieel voor het draagvlak, de zichtbaarheid en de spreiding van kunst in de stad. Het AFK ondersteunt cultuurmakers die in groepsverband kunst beoefenen met een tweejarige subsidie. Met de projectsubsidies ondersteunt het AFK ambitieuze cultuurmakers en projecten van organisaties die gericht zijn op de deelname van Amsterdammers. Daarnaast investeert het AFK namens de gemeente en het rijk in deze kunstenplanperiode voor het eerst in Cultuurcoaches. Zij bewerkstelligen meer actieve deelname van jonge Amsterdammers aan kunst en cultuur en verbeteren de aansluiting bij cultuureducatie in het naschoolse en buitenschoolse domein.

Tweejarige subsidies Cultuurmakers

De regeling Tweejarige subsidies Cultuurmakers ondersteunt cultuurmakers die in gezelschapsverband kunst beoefenen in de vrije tijd. De nieuwe regeling vervangt de regeling Tweejarige subsidies Amateurkunst. Het belangrijkste doel van de regeling is om nog beter aan te sluiten op de hedendaagse praktijk van cultuurmakers en ruimte te maken voor nieuwe instroom, nieuwe genres en andere organisatievormen naast de traditionele stichting of vereniging. Het aantal categorieën met vaste subsidiebedragen waarvoor kan worden aangevraagd is teruggebracht van negen naar drie, en is vanaf nu gekoppeld aan de omvang van de jaarbegroting in plaats van aan disciplines. Dit maakt de regeling simpeler en toegankelijker voor nieuwe genres.

Projectsubsidies Cultuurmakers

Met de regeling Projectsubsidies Cultuurmakers (voorheen de regeling Projectsubsidies Amateurkunst) draagt het AFK bij aan bijzondere kunstprojecten voor alle Amsterdammers. De regeling ondersteunt culturele en creatieve activiteiten voor, met en door Amsterdammers die in hun vrije tijd actief meedoen met kunst en cultuur. Dat kan als uitvoerende cultuurmaker(s) – zoals een zeefdrukker, acteur in een toneelgroep of dj – maar ook als organiserende cultuurmaker – zoals iemand die vrijwillig een cultureel buurtfestival organiseert. Daarnaast is de regeling er voor 'mogelijkmakers' – de professionals en culturele organisaties die zorgen dat cultuurmakers cultuur kunnen (leren) maken. Het doel van de regeling is tweeledig. Enerzijds willen we Amsterdammers enthousiasmeren om actief mee te doen met kunst en cultuur. Anderzijds willen we de zichtbaarheid van kunst- en cultuurbeoefening in de vrije tijd binnen de gemeente Amsterdam bevorderen.

Subsidies Cultuurcoaches

Door cultuurcoaches worden jonge Amsterdammers zowel onder als na schooltijd gestimuleerd om actief kunst te beoefenen. Deze coaches verbinden scholen, kinderen en ouders/verzorgers met het cultuureducatieaanbod in de wijken van de stad. Het doel is om meer kinderen en jongeren in aanraking te laten komen met kunst en cultuur en hen de mogelijkheid bieden om hun creativiteit te ontwikkelen. Uitgangspunt daarbij is dat de culturele instellingen bijdragen aan kansengelijkheid door zich op specifieke scholen en specifieke wijken te richten waar veel kinderen met een grotere afstand tot kunst en cultuur zijn. De prioriteit ligt dan ook bij samenwerkingen tussen culturele instellingen en scholen met een hoog percentage leerlingen met een (risico op) onderwijsachterstand. De structurele inzet van cultuurcoaches op de scholen die dit het hardst nodig hebben, vermindert bovendien de hoge werkdruk in het onderwijs en levert – naast toegenomen kansengelijkheid – zo ook een bijdrage aan de oplossing van het lerarentekort.

Cultuurcoaches verbeteren de aansluiting met cultuureducatie in het naschoolse en buitenschoolse domein en bouwen aan duurzame relaties tussen scholen, culturele partners, welzijnsinstellingen en BSO's. Ze zijn er voor elke kunstdiscipline met als doel kunst- en cultuureducatie toegankelijk en dichtbij te maken voor alle Amsterdamse kinderen en jongeren. Ze kunnen werken als vakleerkracht, als verbinder tussen binnen- en buitenschools aanbod en/of als talentbegeleider. Om het kunst- en cultuuraanbod onder schooltijd te verbreden, wordt de cultuurcoach vooral ingezet voor andere vakken dan muziek. Deze actieve verbinding tussen jonge Amsterdammers, scholen en culturele instellingen zet door de verbinding met het buitenschoolse domein een stap verder dan het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie.

Na een pilot in 2020 en 2021 start het AFK in samenwerking met de gemeente en Mocca vanaf 1 januari 2022 met een regeling waarmee jaarlijks 30 fte aan cultuurcoaches worden ondersteund. Een breed scala aan cultuureducatieve organisaties kan hiervoor aanvragen bij het AFK. Mocca verzorgt diverse kennisbijeenkomsten rondom de Cultuurcoaches en neemt een deel van de monitoring en evaluatie voor haar rekening.

ZIEN EN ERVAREN

Amsterdamprijs voor de Kunst

De Amsterdamprijs voor de Kunst is de belangrijkste kunstprijs van de stad. Het AFK is verantwoordelijk voor de organisatie, jurering en uitreiking van Amsterdamprijs in opdracht van de gemeente Amsterdam. De prijs zet de bijzondere bijdrage van kunstenaars en organisaties aan de stad in de schijnwerpers. Met de prijs bedankt de stad de kunstenaars. Een professionele jury selecteert zeven genomineerden uit de voordrachten van alle Amsterdammers. In 2022 bestaat de prijs 40 jaar. De Amsterdamprijs voor de Kunst bestaat uit drie categorieën: Stimuleringsprijs, Prijs voor Beste Prestatie en Bewezen Talent.

In deze periode herzien we de categorieën en maken ze passend bij de actuele bewegingen in het kunstenveld. In de categorie Bewezen Kwaliteit, voor kunstenaars met een onbetwistbare staat van dienst die boven onderlinge vergelijking uitstijgt, wijzen we nog maar één genomineerde aan, die daarmee ook direct de winnaar is. In de afgelopen jaren heeft het AFK zich ingezet om de bekendheid en zichtbaarheid van de prijs onder de Amsterdammers te versterken. Dit heeft geleid tot een pluriforme en meer representatieve aanwas van nominaties en daarmee ook van winnaars

in de afgelopen jaren. In dit Kunstenplan evalueren we de prijs, en onderzoeken we hoe we de betrokkenheid en het zeggenschap van Amsterdammers verder kunnen vergroten.

Kunst in de openbare ruimte

Kunst in de openbare ruimte is de kunst die onbetwistbaar het grootste publieksbereik heeft. Ze is toegankelijk voor iedereen en het geeft een eigen invulling aan een specifieke plek die dagelijks onbewust of bewust door Amsterdammers ervaren wordt. Kunst in de openbare ruimte zit in het DNA van het AFK, al sinds 1995 is het fonds de belangrijkste subsidieverstrekker van deze kunstvorm in de stad. Het AFK maakte de afgelopen decennia een groot deel van de Amsterdamse beeldende buitenkunstcollectie mede mogelijk, van relatief kleine projecten als kunstuitingen in abri's en muurschilderingen tot iconisch of monumentaal werk. In 2019 is, in samenwerking met het AFK, het Stadscuratorium ingesteld dat opkomt voor het belang van beeldende kunst in de openbare ruimte in het algemeen en vanuit een integrale visie adviseert over de collectie van de stad, hoe ervoor te zorgen en hoe deze aan te vullen. Voor beeldende kunst in de openbare ruimte kan ook in 2021–2024 bij het AFK financiering worden aangevraagd, waarbij een positief advies van het Stadscuratorium als instap-eis geldt.

BETREKKEN

Development

Het AFK verkrijgt zijn middelen van zijn opdrachtgever, Gemeente Amsterdam. Naast het stimuleren en ondersteunen van kunst en actieve deelname aan kunst, beoogt het AFK Amsterdammers dichter bij de kunst te betrekken, door hier ook financieel aan bij te dragen. De kunst die we als fonds mede mogelijk maken is er voor Amsterdammers. Voor de toekomst van de kunst en kunstenaars in de stad is het belangrijk dat betrokkenheid en eigenaarschap gevoeld worden. Dat willen we als fonds versterken door Amsterdammers de kans te geven meer direct bij te dragen aan de kunst van onze stad.

Het AFK heeft in het verleden meerdere activiteiten opgezet en organisaties ondersteund die andere en nieuwe financieringsstromen op gang brengen naast subsidies. Dit begon in 2010 met de oprichting van het eerste culturele crowdfundingsplatform 'voordekunst' vanuit het AFK. Daarna volgde de oprichting van de Amsterdamse Cultuurlening, een pilot voor het stimuleren van cultureel ondernemerschap, en tenslotte het 'creative funding' programma City, Company & Crowd. Dit programma matcht sponsoring, crowdfunding en subsidie en brengt culturele organisaties in contact met het bedrijfsleven en professionele sponsorwervers.

In 2020 heeft het AFK het initiatief genomen om zelf private middelen te werven. De crowdfunding-campagne Futureproof was gericht op het investeren in de toekomstbestendigheid van makers als vervolg op het snelloket voor culturele 'coronaprojecten'. Met onze ervaring met Futureproof als basis blijven we de werving van financiële middelen voor de kunst in de stad stimuleren door Amsterdammers, organisaties en bedrijven sterker te verbinden aan de Amsterdamse kunst. We gaan door met City, Company & Crowd en helpen culturele organisaties hun kennis en ervaring te vergroten in het verkrijgen van meer private middelen en het ontwikkelen van publieke en private samenwerkingen.

Daarnaast participeert het AFK in het initiatief van de Amsterdamse Kunstraad; de Amsterdamse Maatschappij tot behoud van Kunst en Cultuur (AMBKC). Het AFK is een belangrijke dragende partner in dit initiatief dat zich richt op een duurzaam gefinancierde sector voor de middellange en lange termijn, waarbij met partners als grootbanken, familieoffices, de gemeente Amsterdam, de Provincie Noord Holland en McKinsey gezocht wordt naar een innovatieve mix van financiering, structurering en advisering van culturele organisaties. In het komende kunstenplan wordt hier verder aan gewerkt.

Voordekunst en Cinecrowd

Het AFK beschouwt crowdfunding als een waardevol instrument om de betrokkenheid van Amsterdammers bij kunst te vergroten. Niet zozeer de financiering zelf maar de communicatie over een project, het creëren van draagvlak en het vergroten van de zichtbaarheid zijn vaak de voornaamste resultaten van een crowdfundingcampagne. Toch levert het ook daadwerkelijk financiële betrokkenheid van Amsterdammers op. Als initiator en partner van voordekunst heeft het AFK sinds de oprichting van voordekunst in 2010 gefunctioneerd als stimulator voor meer dan 28.000 donateurs die samen met het AFK voor meer dan drie miljoen euro hebben bijgedragen aan ruim 400 projecten in de stad. In deze beleidsperiode blijft het AFK als partner betrokken bij voordekunst en Cinecrowd, het crowdfundingplatform voor filmliefhebbers.

Mensen Maken Amsterdam - buurtfondsen

Het AFK is founding partner van Mensen Maken Amsterdam, de overkoepelende stichting van de buurtfondsen voor en door de stadsdelen van Amsterdam (Noord, Oost, West, Zuidoost, Nieuw-West en Zuid). De buurtfondsen werven en verdelen geld uit de wijken. Het gaat hierbij om projecten die de buurt verrijken op het gebied van kunst en cultuur. Deze zijn vaak gecombineerd met welzijn, gezondheid, ouderen, natuur, sport, jeugd en veiligheid. De nadruk van de buurfondsen ligt op de actieve betrokkenheid van Amsterdammers, de onderlinge verbinding en het verhogen van saamhorigheid in de buurt. De verschillende buurtfondsen worden verder verstevigd en er wordt ingezet op zichtbaarheid en private werving.

SECTOR

DOEL

Amsterdam is een culturele wereldstad

UITGANGSPUNTEN

- ► Kennis delen
- ▶ Internationale kracht
- ▶ De hele stad

ACTIVITEITEN

Kennis delen

- ▶ Publicaties en inhoudelijk programma
- ▶ Publieksonderzoek

Internationale kracht

▶ Internationale activiteiten

De Hele Stad

- ► Cultuurverkenners
- ▶ Online toegankelijkheid & offline support
- ► Andere manieren van aanvragen
- ► Metropoolregio Amsterdam

Een sterke sector is het fundament voor fantastische kunst in de stad. Een sterke sector zorgt ervoor dat alle kunstprojecten en instellingen elkaar versterken en meer zijn dan de som der delen. Amsterdam is door zijn aantrekkingskracht en zijn vrije, creatieve en intellectuele klimaat niet alleen de culturele hoofdstad van Nederland maar ook een internationale cultuurmetropool. Op een naar mondiale maatstaven kleine oppervlakte is artistiek aanbod van wereldniveau voorhanden, dat bezoekers van heinde en verre trekt. De geografische en demografische groei van de stad is terug te zien in het culturele landschap. De stad wordt daarbij steeds beter in het verbinden van lokaal met internationaal – talent, thema's, verhalen. Mede daardoor is Amsterdam ook landelijk een kraamkamer voor nieuwe artistieke ontwikkelingen en toonaangevende kunstenaars.

Deze unieke positie van Amsterdam staat wel onder druk. De stad dijt uit en opkomende stadsgebieden hebben behoefte aan culturele voorzieningen en nieuw eigentijds aanbod waarmee de beschikbare budgetten geen gelijke tred houden. Het vestigingsklimaat verslechtert door stijgende prijzen van cultureel vastgoed en woonruimte. Internationale programmering is voor een steeds kleinere groep culturele organisaties financieel haalbaar. Dit zet een aantal grootstedelijke vraagstukken steeds dringender op de agenda van de Amsterdamse cultuursector.

Daarbij gaat het bijvoorbeeld over de wijze waarop cultuur op langere termijn publiek en deelnemers aan zich blijft binden in een DIY-samenleving met smaakversplintering en keuzestress. En over de manier waarop kunst ten goede kan komen aan de steeds veelvormiger bevolking van de stad, inclusief potentieel publiek dat nu nog niet of nauwelijks wordt bereikt. Voor een subsidiënt houdt het

daarnaast ook de vraag in hoe ruimte te maken is voor kunst(enaars) in opkomende stadsdelen, en wat de beste manieren zijn om keuzes te maken en kunst te ondersteunen binnen een begrensd budget.

Het AFK draagt bij aan een krachtige toekomstbestendige sector over de volle breedte door niet alleen kunst mede te financieren en Amsterdammers bij zijn werk te betrekken, maar door ook in te zetten op:

▶ Kennis delen

We maken de informatie over de sector toegankelijk waarover we als fonds beschikken zodat deze ten goede komt van de sector.

► Internationale kracht

Samen met de gemeente en partners zetten we in op de internationale verbondenheid van de sector, een sterke internationale positionering van Amsterdam als culturele wereldstad, en uitwisseling van good practice met collega-subsidiënten in buitenlandse grote steden.

▶ De hele stad

We willen dat kunst in de hele stad ervaren en beoefend kan worden. Daarom investeren we in de toegankelijkheid van onze subsidies door onder meer nieuwe manieren van aanvragen, doelgroepgerichte communicatie en actieve aanwezigheid in de stadsdelen.

KENNIS DELEN

Het AFK bedient een aanzienlijk deel van de Amsterdamse cultuursector. Het fonds heeft hierdoor een up to date overzicht over de culturele activiteit en spelers in de stad en de belangrijkste ontwikkelingen en trends. Tot nu toe wenden we deze schat aan data en praktijkvoorbeelden vooral aan voor evaluatie en de beleidsvoorbereidende taak van het fonds. We willen deze kennis nu ook actief teruggeven aan de sector. Dat kan immers van waarde zijn voor de sector, partners en de verschillende financiers van de kunsten in de stad, om tijdig te anticiperen op de toekomst. Uit de losse verhalen en gegevens zijn grotere lijnen te destilleren en bewegingen te signaleren. Enerzijds wordt hiermee beter zichtbaar wat de impact is van de subsidies die het AFK verstrekt en hoe het Amsterdamse veld zich ontwikkelt. Anderzijds biedt deze kennis een basis en inspiratie voor nieuw beleid binnen de stedelijke culturele agenda.

Publicaties en (inhoudelijk) programma

Het delen van kennis doen we op verschillende manieren. We dragen allereerst met onze data en kennis bij aan voor de stad relevante sectoranalyses, verkenningen en publicaties in samenwerking met partners. Bij gelegenheden waar het AFK naar buiten treedt, leggen we inhoudelijke verbanden door (opdracht geven tot) beschouwingen over grotere bewegingen of dringende thema's in kunst en cultuur. Dat doen we bijvoorbeeld door stedelijke en (inter)nationale sprekers uit te nodigen bij gelegenheden als de Nieuwjaarsborrel, in samenwerking met de Kunstraad en het ACI.

De meest urgente thema's beleggen we als specialisatie bij onze medewerkers, in aanvulling op hun reguliere werk. Op kleinere schaal organiseren we gesprekken met het veld over specifieke onderwerpen. Zo is het AFK een goed ingevoerde kennispartner met zicht op actuele literatuur, opinion leaders en praktijkvoorbeelden.

Publieksonderzoek

Kennis is ook de basis voor een groter, breder en toekomstbestendig publieksbereik voor alle fantastische kunst in de stad. Het AFK vindt het belangrijk dat stad en sector goed inzicht hebben in het Amsterdamse (potentiële) publiek. Onderzoek naar stedelijke bezoekers en niet-bezoekers vindt in verschillende steden al plaats. Amsterdam kan zijn voordeel doen met die ervaringen en het stokje overnemen. Het AFK zet zich ervoor in dat onderzoek naar publiek en publiekssegmenten wordt gestart door samenwerkende partners in de stad, en draagt daar met de eigen gegevens en kennis over de sector aan bij.

INTERNATIONALE KRACHT

Internationale activiteiten

Amsterdam is een culturele wereldstad. Kunstenaars van over de hele wereld werken hier en tonen hun werk. Internationaal toonaangevende makers die hier voor korte of lange tijd verblijven, maken onze stad aantrekkelijk en dragen bij aan het vestigingsklimaat, de leefbaarheid en het toerisme. Tegelijkertijd vliegen kunstenaars van Amsterdamse bodem uit en zijn op tal van plekken over de wereld te zien. Het kenmerkt Amsterdam om met een open blik naar de wereld te kijken, geïnspireerd te worden door perspectieven uit andere landen en kennis op te doen door samenwerking met buitenlandse steden. De internationale uitwisseling die plaats vindt op het gebied van kunst en cultuur biedt veel kansen om van elkaar te leren en kennis te delen.

Het AFK draagt op twee manieren bij aan de ontwikkeling van kennis en kunde in een internationaal verband. Enerzijds doen we dat via de regelingen. Zo bieden we met de projectsubsidies ruimte aan internationale samenwerking en uitwisseling die verbonden is met artistiek werk in de stad. Instellingen hebben ook bij de meerjarige subsidie de mogelijkheid om met de uitwerking van het thema 'wereldstad' hier invulling aan te geven.

Anderzijds doen we dat door kennisuitwisseling met grote steden in Europa en ook daarbuiten. Deze uitwisseling is een belangrijke inspiratiebron voor eigentijdse manieren om kunst en cultuur te ondersteunen en de up-to-date regelingen en activiteiten van het AFK. Steden als Parijs, Berlijn, London, Barcelona en Stockholm hebben veel overeen met Amsterdam. Zo kunnen we van elkaar leren over eigentijdse vraagstukken van stedelijke kunst en kunstsubsidiëring. Gemeenschappelijke thema's zijn bijvoorbeeld de trend van centrum naar hele stad, de ontwikkeling van cultureel divers aanbod en publiek, en nieuwe modellen voor organisatie, financiering en samenwerking. Deze kennisuitwisseling krijgt vorm door onder meer onze deelname aan de gemeentelijke cultuurmissies en relaties met buitenlandse collega-fondsen.

DE HELE STAD

De stad groeit in alle opzichten en daarmee ook het kunstenveld. Nieuwe initiatieven en nieuwe organisaties komen op, het aanbod wordt meer divers en pluriform. Toch zien we ook wijken en buurten waar het aanbod nog beperkt is. Het AFK streeft ernaar dat kunst in de hele stad wordt beoefend en ervaren en voor alle Amsterdammers toegankelijk is.

Cultuurverkenners

De Cultuurverkenners van het AFK zorgen ervoor dat het fonds tot in de haarvaten van de stad vertegenwoordigd is. Ze zijn erbij waar kunst uit de grond schiet en zorgen ervoor dat deze kunst kan ontwikkelen. Cultuurverkenners verkennen, onderzoeken en ondersteunen het culturele veld zichtbaar in de stadsdelen. Zij houden belangrijke ontwikkelingen in de stadsdelen scherp in de gaten, spotten kansen voor cultuur en reiken mogelijkheden voor (potentiële) aanvragers aan. Het AFK stimuleert op deze manier nieuw talent om een aanvraag in te dienen, toont hen de weg naar het fonds en legt verbindingen tussen grotere instellingen en kleinere initiatieven. Cultuurverkenners organiseren lokale campagnes en informatiebijeenkomsten in de stadsdelen.

Online toegankelijkheid & offline support

Het AFK vindt het belangrijk dat het aanvraagproces per regeling toegankelijk is voor een zo breed en divers mogelijke doelgroep. We spannen ons daarvoor in op verschillende manieren. Er is contact met (potentiële) aanvragers voorafgaand aan het indienen van een aanvraag en er zijn spreekuren voor nieuwe aanvragers. We organiseren informatiebijeenkomsten op locatie in verschillende stadsdelen, de Cultuurverkenners zijn als 'Eerste Hulp Bij Aanvragen' actief in de wijken van de stad, en een nieuwe regeling introduceren we standaard met een uitgebreide voorlichting. Voor nieuwe (meerjarige) aanvragers zijn er Speeddates met AFK-medewerkers en de mogelijkheid om kennis te maken met de adviescommissie, naast verschillende monitorgesprekken waarin kennis en ervaring kan worden uitgewisseld.

Bij het vergroten van de toegankelijkheid kijken we niet alleen naar onze boodschap en begeleiding, maar ook naar ons instrumentarium. Daarbij stellen we ons als AFK steeds de vraag: welke manieren van aanvragen passen bij welke doelgroep en hoe kunnen we hier zo goed mogelijk op aansluiten? Met andere woorden, hoe zorgen we dat iedereen de weg naar het AFK even makkelijk weet te vinden?

We richten ons nog sterker dan voorheen op de verbinding met onervaren aanvragers uit specifieke doelgroepen die nog niet bekend zijn met het AFK. We gebruiken onder andere het spreekuur om nieuwe aanvragen uit de verschillende stadsdelen te stimuleren. We kijken naar nieuwe online tools die de (potentiële) aanvrager in zijn eerste kennismaking begeleiden in het aanvraagproces. Minder ervaren aanvragers ondersteunen we met online en offline trainingen op maat, bijvoorbeeld voor het maken van marketingplannen en begrotingen. We volgen de ontwikkelingen op het gebied van social media op de voet en passen onze marketingdoelen vroegtijdig aan op de beweging van onze (potentiële) doelgroepen. Ook onderzoeken we continu de digitale toegankelijkheid van onze website in relatie tot de hoofdpijlers van ons beleid, inclusief het te bereiken publiek.

Andere manieren van aanvragen

Als fonds beweegt het AFK mee met de tijd en daarbij hoort een eigentijdse manier om grootstedelijke cultuur te ondersteunen. Deze kunstenplanperiode onderzoeken we - naast peer review via schriftelijke indiening - verschillende vormen van aanvragen die beter aansluiten bij de brede en diverse doelgroep die we willen bedienen. We kijken bijvoorbeeld naar video en audio als (deels vervangende) middelen bij het doen van een aanvraag. Ook breiden we de mogelijkheid uit van live contact tijdens het aanvragen (zoals tijdens de AFK Spreekuren) met nieuwe vormen van pitchen op locatie.

Metropoolregio Amsterdam

Niet alleen Amsterdam groeit, dat geldt ook voor onze omgeving. Er komen meer mensen bij, zowel inwoners als bezoekers. De economie groeit, mobiliteit neemt toe, huizen worden duurder, meer werkruimtes worden gebruikt voor economische activiteiten en er zijn meer internationale bedrijven bijgekomen. De grenzen van de steden en regio's worden steeds meer fluïde. Voor steeds meer Amsterdamse kunstenaars is wonen in de stad financieel problematisch. Mensen trekken naar de randgemeenten, maar blijven werken in de stad. Andersom maken inwoners uit de bredere omgeving van Amsterdam gebruik van onze culturele voorzieningen.

Het is duidelijk dat we samen meer zijn dan de som der delen. De Metropoolregio Amsterdam is een samenwerkingsverband van de provincies Noord-Holland en Flevoland, 32 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam. Het AFK is als gesprekspartner onderdeel van dit samenwerkingsverband, waaruit een strategische agenda voor cultuur is voortgekomen die is gericht op het bevorderen van cultuurparticipatie en het faciliteren van toekomstbestendige cultuur- en erfgoedsectoren.

Naast de strategische en beleidsmatige samenwerking binnen de metropoolregio onderzoekt het AFK welke rol buurtgemeenten (kunnen) spelen met betrekking tot woon- en werkruimten voor kunstenaars en wat dit betekent voor onze regelingen. We kijken waar nieuwe samenwerkingsverbanden en projecten de regio kracht bij kunnen zetten. In deze beleidsperiode fuseert Weesp volledig met Amsterdam. Hiermee valt dit gebied vanaf dat moment ook onder de directe reikwijdte van de regelingen van het AFK. In aanloop naar de fusie werken we samen met Weesp om dit nieuwe stuk Amsterdam vervolgens zo goed mogelijk te kunnen bedienen.

CRITERIA VAN DE REGELINGEN

In alle regelingen wordt (een deel van) de volgende vier hoofdcriteria toegepast: artistiek belang, belang voor de stad, uitvoerbaarheid en diversiteit & inclusie. De invulling en weging van de criteria is afgestemd op het doel van de betreffende regeling en de groep aanvragers waarvoor deze bedoeld is. Daarnaast vraagt het AFK van aanvragers dat zij de Code Diversiteit & Inclusie, de Governance Code Cultuur en de Fair Practice Code onderschrijven en toepassen.

ARTISTIEK BELANG

Met het criterium artistiek belang kiezen we voor de artistieke eigenheid van de kunst en de impact ervan op het publiek. Kunst die tot de verbeelding spreekt en sporen nalaat ontstaat bij een intrinsiek sterk idee. Daarbij is de kracht van het idee vaak belangrijker dan een perfecte uitvoering. Daarom kijken we in de eerste plaats naar de artistieke voornemens en de artistieke eigenheid daarvan. Eigenheid en impact zijn ook waarden die vrijheid en tijd vragen van kunstenaars om zich te ontwikkelen. Meer beginnend talent of experimentele innovaties bekijken we op hun eigen merites. We zetten bovendien in op makers en organisaties die zich blijven ontwikkelen door de jaren heen en daarop kunnen reflecteren.

Naast eigenheid is verbinding met het publiek belangrijk. De stad biedt een scala aan kunst die een breed of juist gespecialiseerd publiek keer op keer weet te raken. We verwachten van kunstenaars en organisaties dat zij hun publiek kennen en een heldere visie hebben op wat ze maken en voor wie.

BELANG VOOR DE STAD

Als innoverend stadsfonds kiezen we voor kunst die van betekenis is voor de stad. Van meerjarig ondersteunde organisaties verwachten we dat ze zich weten te verhouden tot hun omgeving, of dat nu gaat om de maatschappelijke context of meer concreet de buurt of wijk waarin zij zich bevinden. De maatschappelijke betrokkenheid van kunstenaars en organisaties is groot. Dit draagt in veel gevallen bij aan een sterke artistieke betekenis van het werk voor het publiek, terwijl andersom een artistiek gelaagde en conceptuele benadering een maatschappelijk vraagstuk in een heel nieuw daglicht kan stellen. We juichen toe dat organisaties steeds dieper de stad intrekken op zoek naar nieuw publiek en proberen dat publiek sterker bij hun werk te betrekken. Ook voor 2021–2024 is de spreiding van het cultuuraanbod over de stad een speerpunt in het gemeentelijk cultuurbeleid, zodat kunst voor zoveel mogelijk Amsterdammers dichtbij is. Van aanvragers binnen de projectsubsidies verwachten we dat ze iets brengen waar de stad behoefte aan heeft, dat wil zeggen projecten met draagvlak en impact in de stad of juist met innovatieve waarde.

DIVERSITEIT & INCLUSIE

Met diversiteit & inclusie als criterium wil het AFK dat het in Amsterdam gesubsidieerde kunstenlandschap de diversiteit van de Amsterdamse bevolking beter representeert - voor en achter de schermen en in het inhoudelijke aanbod. In de projectsubsidies bestrijkt het criterium diversiteit in brede zin: van de toegankelijkheid voor publieksgroepen met een beperking tot etnisch-culturele diversiteit en projecten rond LHBTI-verwante thematiek of publiek. Voor een toekenning is het niet noodzakelijk dat een project zich hierop richt. Wel vergroot een overtuigend plan op dit vlak de kans

op honoreren, net zoals een goede beoordeling op de andere criteria. Het doel van het criterium is niet dat elk ondersteund project op diversiteit is gericht, wel dat het in de stad gesubsidieerde aanbod als geheel meer inclusief en divers wordt.

Het AFK heeft in de vierjarige regeling expliciet gekozen voor culturele diversiteit, omdat daar de noodzaak voor versnelling het meest gevoeld wordt. Waar diversiteit vier jaar geleden in de AFK-regelingen onderdeel was van de criteria zakelijke kwaliteit en publiek, is het nu een zelfstandig criterium en is er het Actieplan diversiteit en inclusie dat voor alle vierjarig ondersteunde organisaties in het Kunstenplan 2021-2024 als instap-eis verplicht is. Culturele diversiteit komt niet enkel tot stand bij organisaties die hierin gespecialiseerd zijn, ook al zijn zij belangrijk om vaart te maken met diversiteit en als bron van kennis voor anderen. Er zijn tal van podia, festivals, producenten en ontwikkelorganisaties met een aanbod dat niet uit alleen cultureel divers werk bestaat, maar dat hier wel substantieel ruimte voor maakt. Het beleid van de van de gemeente Amsterdam en het AFK in het Kunstenplan 2021-2024 is erop gericht om diversiteit in het totale gesubsidieerde aanbod en in de hele stad vanzelfsprekender te maken.

UITVOERBAARHEID

Met het criterium uitvoerbaarheid kiest het AFK voor een meer praktische en toegepaste benadering van wat voorheen omschreven werd als 'zakelijke kwaliteit'. De beoordeling is nu een lichtere toets op de haalbaarheid en het realisme van ingediende plannen, in plaats van een streven naar zo goed mogelijk ondernemerschap als doel op zich. Hiermee vergroten we de toegankelijkheid van onze regelingen. De beoordeling op dit criterium betreft als het ware een 'reality check' van de beoogde plannen: is het plan met deze mensen, middelen en marketing uitvoerbaar? Dat houdt wel in dat als de uitvoerbaarheid ernstig tekortschiet, we daar als fonds ook strenger mee omgaan.

CODES

Het AFK vraagt van aanvragers dat zij de Code Diversiteit & Inclusie, de Governance Code Cultuur en de Fair Practice Code onderschrijven en toepassen. We constateren dat culturele organisaties steeds meer vertrouwd raken met de toepassing van de Governance Code Cultuur, en ook meer beginnende organisaties zich hier al steeds vroeger bewust van worden. Met het oog op de veranderende arbeidsmarkt is de in 2017 ontwikkelde Fair Practice Code een belangrijk instrument dat uitnodigt tot kritische reflectie en een handreiking biedt voor hoe de sector samen tot een toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk komt. Het AFK wil de sector hierbij helpen door een eerlijke culturele ondernemerspraktijk te stimuleren en financieren. We toetsen of de aanvrager oog heeft voor goed werkgeverschap en sociale duurzaamheid en of er sprake is van een eerlijke betaling in lijn met de binnen de betreffende discipline geldende cao's of honorariumrichtlijnen.

ORGANISATIE EN WERKWIJZE

Het AFK werkt met een passende en wendbare formatie voor het realiseren van de doelstellingen. Alle medewerkers zetten zich met volle kracht in om fantastische kunst voor alle Amsterdammers mogelijk te maken. Het AFK is betrokken, staat dicht bij het veld en is voor iedereen zo toegankelijk mogelijk. Als fonds zijn we flexibel en reageren waar mogelijk en nodig met aangepaste of nieuwe instrumenten direct op veranderende situaties. De kosten voor de formatie blijven onder het landelijk geldende percentage van 10% voor de subsidieverdeling, en 3% voor de overige activiteiten.

FORMATIE

In de afgelopen kunstenplanperiode 2017-2020 heeft het AFK bovenop de begrote uitvoeringskosten een extra bedrag besteed aan de uitvoering van zijn doelstellingen. Dit was noodzakelijk om alle taken goed uit te voeren en het gevolg van een te bescheiden inschatting bij de herverdeling van de taken tussen gemeente, Amsterdamse Kunstraad en het AFK in 2016. Voor de voorliggende kunstenplanperiode verwacht het AFK meer werkzaamheden, voortvloeiend uit het beleid in het kunstenplan. De groei van de stad en het succes van de alsmaar toenemende toegankelijkheid en bereikbaarheid van het fonds spelen daar ook een rol bij.

Naast de verwachte circa 150 meerjarig gesubsidieerde professionele en circa 225 meerjarig gesubsidieerde Cultuurmakersgezelschappen verwacht het AFK ook een groei in het aantal projectaanvragen. Het is belangrijk dat elke medewerker naast zijn grondige kennis over een bepaalde discipline, expertise heeft op een van de activiteiten van het fonds. Cultuurverkenners houden daarbij de ontwikkelingen de stadsdelen scherp in de gaten en zorgen voor ontwikkeling en aanwas van kunst en cultuur in de stad.

Gedurende de kunstenplanperiode is het werk van het AFK niet gelijkmatig verdeeld. Daarom werkt het AFK de eerste drie jaar van het kunstenplan met een andere formatie dan in het laatste jaar, wanneer de organisatie de vierjarige subsidie verdeelt. Omdat er in het laatste jaar veel meer mankracht nodig is, werken zoveel mogelijk vaste medewerkers mee aan de vierjarige subsidieverdeling. Zij hebben immers kennis en ervaring binnen het fonds. De projectaanvragen worden in deze periode behandeld door de flexibele schil van projectmedewerkers, die ook in de basisbezetting bij het fonds betrokken zijn. Zij staan onder leiding van ervaren professionals die de behandeling van projecten als kerntaak hebben.

De bezetting bestaat naast de subsidiebehandelaars uit een team dat zorgt voor de financiën, ICT, P&O en facilitaire zaken, een communicatieteam, een juridisch medewerker en een team dat zorgt voor ons bureau, dat alle makers en organisaties te woord staat en hen ontvangt. De organisatie wordt aangestuurd door de directie en het MT.

ADVISEURS EN ADVIESPROCES

De basis van een zorgvuldige subsidiebeoordeling is peer review. Onafhankelijke deskundigen adviseren het AFK over de verdeling van de middelen in de verschillende regelingen. Zij komen uit de stedelijke en landelijke (soms internationale) cultuursector en zijn geselecteerd op basis van hun professionele deskundigheid in één of meer relevante disciplines en thema's binnen de kunsten. De adviseurs beschikken over relevante kennis met betrekking tot de positie van gevestigde

kunsten en nieuwe culturele ontwikkelingen in de stad, kennen de balans tussen presenterende en producerende organisaties en zijn vaardig in het beoordelen van culturele diversiteit. Ze hebben ruime praktijkervaring, bijvoorbeeld als kunstenaar, artistiek leider, zakelijk leider, directeur, programmeur, marketeer, beleidsmaker of recensent. Samen hebben ze kennis van een veelheid aan disciplines, genres, artistieke en zakelijke ontwikkelingen. Bij de samenstelling van de poule van adviseurs waarborgt het AFK deze pluriformiteit. Ook zorgen we voor een goede balans wat betreft leeftijd, gendervertegenwoordiging en culturele achtergrond. Tijdens de basisbezetting werkt het AFK met circa zeventig projectadviseurs en voor het vierde jaar van het kunstenplan worden er circa zestig extra adviseurs betrokken voor de meerjarige subsidies. Zij zijn verdeeld over 8 commissies, die elk worden voorgezeten door een onafhankelijke, extern aangetrokken voorzitter.

Het AFK zorgt voor transparante en eerlijke behandeling van alle aanvragen. Daarom zijn alle regelingen, toelichtingen, het huishoudelijk reglement, de namen van de adviseurs en medewerkers, de subsidiebesluiten en het reglement voor de bezwaarcommissie op de website gepubliceerd.

MONITOREN. LEREN EN EVALUEREN

Het AFK monitort zijn organisatorische doelstellingen scherp en onderzoekt voortdurend of de gestelde resultaten gehaald worden. We werken met Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) om dit te meten en waar mogelijk bij te sturen. Aandachtsgebieden zijn onder andere het verhogen van de toegankelijk voor aanvragers, beheersen van risico's, beheersen van processen en geldstromen en de professionaliteit van en kennis in de organisatie.

De werking van de regelingen, de gestelde criteria en de voorwaarden in relatie tot ontwikkelingen bij makers, in Amsterdam en in de sector, worden periodiek tegen het licht gehouden. Jaarlijks wordt minimaal één regeling geëvalueerd. Daarnaast monitort het AFK tussentijds zijn regelingen door inhoudelijke reflectie en cijfermatige analyse van de aanvragen en impact van de toekenningen. Het KPI-dashboard geeft ons inzicht in de afwijkingen tussen realisatiegegevens en vooraf bepaalde streefwaarden, zodat we daarop kunnen handelen.

Het AFK en de stad

Het AFK is geen fonds op afstand, maar staat dichtbij kunstenaars en culturele organisaties, de Amsterdammers en de sector. We versterken ons omgevingsbewustzijn en willen ons actief verhouden tot wat er leeft in de stad en in de sector, en daar met ons beleid, regelingen en activiteiten op aansluiten. Naast de eigen medewerkers en de Cultuurverkenners spelen de adviseurs een belangrijke rol om ons te voeden met actuele thema's en bewegingen. Daarnaast vinden we het belangrijk om stemmen van buiten te horen. Naast onze vaste gespreks- en samenwerkingspartners zoals het ACI, de Amsterdamse Kunstraad en Gemeente Amsterdam, spreken we daarom ook met maatschappelijke partners buiten de sector, die samen met ons staan voor de inspirerende internationale veelkleurige wereldstad.

We voeren een doorlopend gesprek met kunstenaars en culturele organisaties. Dit doen we al jaren door individuele (monitor)gesprekken met onze aanvragers en rondetafelgesprekken over specifieke thema's. Tijdens deze kunstenplanperiode organiseren we bovendien terugkerende sessies waarin instellingen en makers met elkaar en ons in gesprek gaan over de stand van de kunst. Hierbij worden ook makers en organisaties uitgenodigd die we (nog) niet bereiken. Hun blik scherpt ons denken, voedt ons en maakt ons een fonds van de stad.

We vinden het belangrijk om ook kritisch op ons eigen functioneren te blijven reflecteren en het gesprek daarover te voeren met een bredere groep Amsterdammers. In de afgelopen periode heeft het AFK met de pilot Advies uit de Stad geëxperimenteerd met een adviespanel van betrokken Amsterdammers die aanvragers adviseerden over het verbreden van hun publieksbereik en binding met de buurt. In navolging hiervan ontwikkelt het AFK het adviespanel nu door tot een bredere denktank en klankbordgroep van geëngageerde, kritische, lenige geesten van binnen en buiten de stad en van binnen en buiten de cultuursector. Zij voorzien ons van advies ten aanzien van actuele thema's, beleid, strategie en werkwijze van het AFK, en vormen een brug naar nieuwe aanvragers en stakeholders.

Onderzoeken nieuwe vormen beoordeling

De voorliggende kunstenplanperiode gaan we bovendien verder om naast peer review met andere vormen van beoordeling van aanvragen op kleine schaal te experimenteren. Zo onderzoeken we of we de representatie en het betrekken van de wijken bij ons werk kunnen verbeteren en zodoende de kwaliteit van ons werk in de stad.

POSITIONERING, COMMUNICATIE EN MARKETING

Als stadsfonds van en voor heel Amsterdam staan voor het AFK in de periode 2021-2024 twee bewegingen centraal. We werken aan een breder draagvlak voor kunst en vergroten de zichtbaarheid van cultuur, als vaste meerwaarde voor de stad. Bij onze inzet op deze gebieden houden we onze drie doelgroepen voor ogen: de Amsterdammer, de kunstenaar en culturele organisaties, en de sector. Het AFK fungeert als aanjager en facilitator van fantastische kunst en staat voor het verbreden van draagvlak voor die kunst onder Amsterdammers: als vrijetijdsbesteding die het stadsleven kleur geeft en als waardevolle, noodzakelijke investering. Met het vergroten van de zichtbaarheid van Amsterdamse kunst werken we aan de bewustmaking van deze waarden. Daarnaast willen we onze kennis van het culturele veld en de relevante trends en ontwikkelingen op dit gebied delen met een breder publiek.

De herpositionering van het AFK naar aanleiding van voorliggend document wordt gerealiseerd met als aftrap een positioneringssessie in 2021. De communicatiestrategie die volgt uit deze sessie concretiseren we in een toegankelijke marketingmix, in directe aansluiting op het geformuleerde doelgroepenbeleid.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Het AFK draagt bij aan een diverse en inclusieve cultuursector en brengt deze een stap verder. Als grootstedelijk cultuurfonds van een stad met rond de 180 nationaliteiten, staat culturele diversiteit en inclusie al meer dan vijftien jaar bij ons op de agenda. Inclusie gaat over het toegankelijk maken van de samenleving met al zijn middelen, voor iedereen. In deze context hanteren we een breed uitgangspunt: het openstellen van kunst en cultuur voor alle bewoners van de stad. Geografische spreiding van kunst en cultuur over de stad en haar publiek, is daar nauw mee verbonden.

Diversiteit omsluit voor het AFK naast culturele afkomst ook gender, leeftijd, sociale achtergrond, religieuze overtuiging en het hebben van een beperking. Door de jaren heen worden er steeds nieuwe accenten gelegd, passend bij de tijd en ontwikkelingen in de samenleving en de culturele sector. Waar noodzakelijk kunnen we ons uitgangspunt tijdelijk toespitsen op specifieke aspecten van diversiteit zoals cultuur, gender of toegankelijkheid. Het AFK sluit hierbij steeds aan bij de Code Diversiteit & Inclusie.

Het beleid voor diversiteit en inclusie van het AFK heeft drie pijlers:

- ▶ De AFK-organisatie: personeel, toezicht, adviseurs
- ► Regelingen en andere activiteiten
- ► Communicatie en marketing

Diversiteit en inclusie in de organisatie van het AFK

Vanuit de gedachte dat diversiteit is wat je bent, in plaats van wat je doet – werkt het AFK doorlopend aan een diverse samenstelling van zijn medewerkers, governance en adviseurs. Het AFK wil een organisatie zijn waar iedereen zich gehoord, gezien en gewaardeerd voelt, ongeacht zijn culturele afkomst, geaardheid of religie. We doen dit vanuit de overtuiging dat verschillende perspectieven, achtergronden en inzichten de toegankelijkheid, impact en denkkracht van het fonds vergroten en onze werkwijze verbeteren. Onze dienstverlening wint aan kwaliteit naarmate de samenstelling van het personeelbestand (inclusief Cultuurverkenners), adviseurspool, bezwaarcommissie en raad van toezicht beter aansluit bij de samenstelling van de Amsterdamse bevolking.

We spannen ons voortdurend in om de diverse samenstelling van de organisatie en de adviseurspoule op peil te houden en verder te vergroten. Bij zowel adviseurs als medewerkers is evenwicht in gender, generaties en professionele expertise van wezenlijk belang. Het belangrijkste aandachtspunt binnen het diversiteitsbeleid, blijft de diversiteit in culturele achtergrond. Bij werving maken we naast de reguliere kanalen consequent gebruik van sleutelfiguren en wervingsbureaus met een relevant netwerk van professionals met een cultureel diverse achtergrond. Op het moment dat dit beleidsplan werd opgesteld, had ongeveer een derde van de vaste medewerkers een biculturele achtergrond. Wij streven naar een toename tot tenminste veertig procent in de periode 2021–2024, om in de periode daarna op vijftig procent uit te komen. Bij vacatures is het uitgangspunt daarom dat de voorkeur uitgaat naar biculturele kandidaten.

De adviescommissies voor de meerjarige subsidies bestonden op het moment dat dit beleidsplan werd opgesteld voor ruim veertig procent uit adviseurs met een biculturele achtergrond. In het geval van de voorzitters is dat ruim zestig procent. Onder de adviseurs voor projectsubsidies is dit bijna dertig procent. Het AFK zorgt ervoor dat de in de loop van de voorliggende periode minimaal de helft van alle adviseurs een biculturele achtergrond heeft. Het streefpercentage tot en met 2024 ligt voor adviseurs hoger dan voor medewerkers, omdat de adviseurspoule werkt met tijdelijke benoemingen.

Om de variatie aan culturele referentiekaders en deskundigheden die we in huis hebben nog beter in te zetten en onderlinge kennis in de organisatie te vergroten, organiseert het AFK jaarlijks één of meer (artistiek-)inhoudelijke bijeenkomsten. Adviseurs en medewerkers van het AFK wisselen daar aan de hand van voorbeelden en thema's hun visies op kunst, de beoordeling daarvan en hun inspiratiebronnen daarbij uit. De bijeenkomsten geven de mogelijkheid om meer fundamenteel over – niet zelden gevoelige – onderwerpen rond diversiteit en inclusie te discussiëren op een

wijze die de projectbeoordeling overstijgt. Het AFK traint de medewerkers, en zo nodig ook de adviseurs, gericht op het gebied van diversiteit. Daarbij gaat het zowel over bijvoorbeeld inclusiviteit en bias in professionele relaties en samenwerking, als over het verbreden van artistieke kennis en referentiekaders.

In samenwerking met de Cultuurverkenners wordt de klankbordgroep en denktank die het AFK in deze periode opzet onder andere gevraagd om te reflecteren op de diversiteit en inclusiviteit van het beleid, de regelingen, organisatie en communicatie. De klankbordgroep houdt de organisatie scherp en denkt mee over kwesties zoals de toegankelijkheid van onze regelingen, kansen om de diversiteit van de door ons gesubsidieerde sector te vergroten, en een inclusieve manier van werken en communiceren. Effectieve manieren om als fonds te reageren op dringende actualiteit (zoals de Black Lives Matter protesten in 2020) is onderwerp van gesprek en advies in de klankbordgroep.

Diversiteit en inclusie in de regelingen van het AFK

Met diversiteit en inclusie als uitgangspunt wil het AFK dat het gesubsidieerde kunstenlandschap van de stad de diversiteit van de Amsterdamse bevolking representeert – voor en achter de schermen en in het inhoudelijke aanbod. Het AFK stimuleert culturele activiteiten die aansluiten bij een gemengd publiek met een intercultureel referentiekader. Het gaat hierbij zowel om nieuw werk als goede vertolkingen en presentaties van bestaand werk, ondersteund door doelgroepgerichte marketing en communicatie. Daarnaast ondersteunen we waar mogelijk samenwerkingsprojecten gericht op het vergroten van diversiteit waarin de sector zelf het voortouw neemt.

Het AFK kiest in de vierjarige regeling expliciet voor culturele diversiteit, omdat daar wat het kunstenplan en het fonds betreft nu grote urgentie is voor een inhaalslag. Er is een flink potentieel grootstedelijk publiek met een gemengde culturele achtergrond, dat nog slechts beperkt wordt bereikt met het gesubsidieerde cultuuraanbod in de stad. Tegelijkertijd draagt wel de hele stad, in al haar culturele verscheidenheid, bij aan de publieke middelen voor kunst en cultuur. Bovendien is de cultuursector voor een vitale toekomst mede afhankelijk van zijn publiek en van draagvlak in de samenleving.

Culturele diversiteit en geografische spreiding van activiteiten en publiek zijn daarom expliciete beoordelingscriteria in de projectsubsidies en meerjarige subsidies. In de meerjarige subsidies voor professionele kunst bijvoorbeeld zijn de culturele diversiteit van aanbod, publiek, personeel en bestuur/toezicht alle onderdeel van de criteria. Vierjarig gesubsidieerde organisaties in het Kunstenplan voeren bovendien hun eigen Actieplan diversiteit en inclusie uit.

De plannen binnen alle regelingen worden wat betreft diversiteit niet alleen beoordeeld op ambitie maar ook haalbaarheid. Beide moeten passen bij de organisatie. Daardoor kunnen niet alleen organisaties met veel ervaring op het gebied van diversiteit, maar ook organisaties die in dit opzicht nog meer aan het begin staan, een voldoende waardering op dit criterium krijgen. De uitwerking van de cultureel diverse intenties bij door het AFK ondersteunde organisaties monitoren we jaarlijks, omdat uiteindelijk concreet resultaat voorop staat.

Inclusieve communicatie

Het AFK doet regelmatig onderzoek naar de effectiviteit van zijn communicatiemiddelen en -kanalen. Alle typen (mogelijke) aanvragers, Amsterdammers en de sectorvertegenwoordigers worden daarbij betrokken: uit verschillende delen van de stad en gevarieerd in culturele achtergrond, gender en leeftijd. Diversiteit en inclusie blijft een uitgangspunt in de communicatie bij voorbeelden van gesubsidieerde organisaties en kunstenaars in media van het fonds zoals het online Jaaroverzicht, nieuwsberichten, voorbeeldprojecten en artikelen. De communicatiestrategie van het AFK sluit aan bij de hierboven beschreven visie en doelen uit het beleidsplan. Het AFK wil een toegankelijk en inclusief fonds zijn en blijven, dat effectief uitdraagt waar het voor staat, wie kunnen aanvragen en wat voor bijzondere en veelzijdige resultaten het de Amsterdamse samenleving biedt.

Om te zorgen dat het AFK blijvend in verbinding staat met mensen van verschillende achtergronden en leeftijden, verbreden we onze contacten in de stad en komen we bij een grotere variëteit aan culturele netwerken in beeld als gespreks- en samenwerkingspartner. Met grote regelmaat laat het AFK via presentaties bij (kunstvak)opleidingen of netwerkorganisaties en meeloopstages zien wat het werk van een stadsfonds inhoudt. Hiermee dragen we bij aan draagvlak voor publieke kunstsubsidiëring, maar kunnen we ook interesse wekken van nieuwe potentiële adviseurs, Cultuurverkenners of medewerkers buiten ons netwerk. Waar mogelijk trekken we hierbij gezamenlijk op met collegafondsen. Het AFK maakt deel uit van twee landelijke netwerken voor culturele diversiteit, waaraan verschillende subsidiënten en culturele organisaties verbonden zijn.

FAIR PRACTICE

Het AFK past de codes waaraan aanvragers moeten voldoen, ook op zichzelf toe. We onderschrijven de Fair Practice Code en geven als organisatie invulling aan de vijf waarden Solidariteit, Duurzaamheid, Transparantie, Diversiteit en Vertrouwen. De directeur- bestuurder gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen van de organisatie en de middelen. Zo heeft de bestuurder in 2020 een personeelsvertegenwoordiging geïnitieerd. Deze personeelsvertegenwoordiging komt enkele keren per jaar met directeur en hoofd HRM/P&O bijeen om te praten over onderwerpen die het werk en de collega's aangaan, zoals de ARBO-omstandigheden, werkplekken en bezetting, vakantieplanning en personeelsregelingen. Het AFK heeft aan de medewerkers de mogelijkheid geboden om een collectieve zorgverzekering af te sluiten. Een externe ARBO-deskundige heeft de werkplekken ingesteld en kan door medewerkers worden ingeschakeld. De gedrag- en integriteitscodes zijn geborgd in het huishoudelijk reglement van het AFK. Het bespreken van de codes is een vast onderdeel van de sollicitatiegesprekken voor nieuwe werknemers, leden raad van toezicht en voor adviseurs. Door het toepassen van de Fair Practice Code voor de eigen organisatie zijn de Cultuurverkenners inmiddels in dienst van het AFK. In de raad van toezicht is een vertrouwenspersoon aangesteld bij wie medewerkers en adviseurs eventuele misstanden kunnen melden. Ook geeft het fonds ruimte voor scholing en ontwikkeling van de medewerkers.

GOVERNANCE

De Governance Code Cultuur biedt een normatief kader voor goed bestuur en toezicht in culturele organisaties. Het AFK is mede vormgever van dit document. Aanvragende organisaties bij het AFK wordt gevraagd om de Governance Code Cultuur toe te passen en uit te leggen, volgens de in 2019 vernieuwde code. Het AFK vindt het daarom belangrijk om zelf ook de code, zijn principes en aanbevelingen toe te passen.

Het AFK realiseert zijn maatschappelijke doelstelling door het financieren van organisaties die culturele waarde creëren, overdragen en/of bewaren. De Stichting Amsterdams Fonds voor de Kunst is zelf geen culturele instelling in de zin dat het zelf culturele waarde creëert. Het AFK verstrekt subsidie middels verschillende regelingen aan instellingen die dat wel doen. Formele en informele interactie met onze stakeholders is een van de pijlers van de werkwijze van het AFK. We doen dit door regelmatig consultaties en gesprekken te initiëren met het veld, evaluaties uit te voeren, en deel te nemen aan landelijke, gemeentelijke en internationale debatten, symposia en culturele missies. We borgen op deze wijze aansluiting bij de behoeften van onze doelgroepen en bij bredere culturele en maatschappelijke ontwikkelingen en daarmee de kwaliteit en innovatie in onze regelingen.

Raad van toezicht

Het AFK is georganiseerd via het raad van toezichtmodel en hecht belang aan transparant werken en een goede verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen de directeur-bestuurder en de raad van toezicht. De leden van de raad van toezicht, kortweg Raad, worden formeel benoemd door het college van B&W van de gemeente Amsterdam, op voordracht van de Raad zelf. De Raad houdt integraal toezicht op het functioneren van het AFK. De Raad keurt vooraf strategie, beleidsplan, jaarplan en begroting goed en ziet achteraf toe op het beleid van de directeur-bestuurder, op de realisatie van de doelstellingen en activiteiten, het risicobeheer en de algemene gang van zaken. De Raad fungeert als adviseur en sparringpartner van de directie.

De directeur-bestuurder van het AFK is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie. De raad van toezicht houdt hier toezicht op en beoordeelt de bestuurder jaarlijks. De Raad voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit door het systematisch toepassen en uitvoeren van een termijnagenda waarin alle taken en verantwoordelijkheden zijn geagendeerd. Om haar rol goed te vervullen heeft de Raad te allen tijde ongelimiteerd en zonder restricties toegang tot alle onderdelen van het AFK.

Bij de samenstelling van de Raad streeft deze naar een evenwichtige opbouw met aandacht voor diversiteit, zowel wat betreft gender als culturele achtergrond en leeftijdsopbouw. Daarnaast streeft de Raad naar variëteit wat betreft deskundigheid, kennis en ervaring. De taken en bevoegdheden van de Raad zijn vastgelegd in de statuten en in profielschetsen en vinden hun weerslag in het Directie en raad van toezicht reglement en het Reglement financiële commissie. Er vindt jaarlijks een zelfevaluatie plaats waarin de Raad haar samenstelling en werking toetst en waar nodig bijstelt.

Transparantie

Het AFK waarborgt transparantie over de manier waarop het zijn publieke taak uitoefent. Het voorkomen van belangenverstrengeling is essentieel voor een eerlijke, objectieve beoordeling van subsidieaanvragen. De directeur-bestuurder en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op en vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen. Het AFK heeft in zijn werkwijze verschillende instrumenten om belangenverstrengeling, en de schijn daarvan, tegen te gaan. Belangenverstrengeling is een belangrijk onderdeel van het toegepaste reglement voor directeur-bestuurder en raad van toezicht alsook van het protocol voor medewerkers en adviseurs. Naast protocollaire maatregelen zorgen we voor een cultuur van alertheid en verantwoordelijkheid bij alle betrokkenen, zodat mogelijke belangenverstrengeling tijdig wordt herkend en gemeld. Het is daarom een terugkerend onderwerp bij commissievergaderingen, vergaderingen van de raad van toezicht, in het MT en andere vergaderstructuren.

FINANCIËN

Meerjarenbegroting (€)	concept begroting 2021	concept begroting 2022	concept begroting 2023	concept begroting 2024
A. ACTIVITEITEN				
ACTIVITEITENBATEN				
1. Projectsubsidies	9.150.463	9.150.463	9.150.463	9.150.463
2. Kunstenplansubsidies	22.309.935	22.309.935	22.309.935	22.309.935
Totaal activiteitenbaten	31.460.398	31.460.398	31.460.398	31.460.398
ACTIVITEITENLASTEN				
1. Projectsubsidies	9.150.463	9.150.463	9.150.463	9.150.463
2. Kunstenplansubsidies	22.309.935	22.309.935	22.309.935	22.309.935
Totaal activiteitenlasten	31.460.398	31.460.398	31.460.398	31.460.398
Saldo Activiteiten	-	_	-	-
B. BEDRIJFSVOERING				
Totaal baten bedrijfsvoering	2.926.789	2.926.789	2.926.789	2.926.789
Totaal lasten bedrijfsvoering	2.982.578	2.982.578	2.982.578	3.620.000
Saldo Bedrijfsvoering	-55.789	-55.789	-55.789	-693.211
C. DEKKING				
Dekking uit taakstellingen en aanwenden reserves	290.000	290.000	290.000	-
D. INCIDENTELE BEZUINIGINGEN				
Incidentele bezuiniging per jaar		-500.000	-500.000	-500.000
Dekking nog te bepalen uit A en B		500.000	500.000	500.000
Saldo Incidentele bezuinigingen		-	-	-
EXPLOITATIESALDO	234.211	234.211	234.211	-693.211

COLOFON

Het AFK Beleidsplan 2021-2024 is een uitgave van het Amsterdams Fonds voor de Kunst.

Samenstelling

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Ontwerp en realisatie

Piraña grafisch ontwerp

Fotografie

Raymond van Mil Eva Plevier Oliver Look

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Bezoekadres Pakhuis de Zwijger Piet Heinkade 179 1019 HC Amsterdam

Postadres

Postbus 1079

1000 BB Amsterdam

Tel: 020 - 5200520

Fax: 020 - 5200599

www.beleidsplan2021-2024.afk.nl

www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl

www.afk.nl

secretariaat@afk.nl

facebook.com/afk020

twitter.com/AFK020

instagram.com/afk020

linkedin.com/afk